

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№ 0101-97
28.04 ..... 2015 г.

ДО
Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
НА 43. НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № КН-553-09-50/09.04.2015 г.

СТ А Н О В И Щ Е

Относно: *Годишен доклад за дейността на Българската академия на науките (БАН), академичните институти и други самостоятелни звена през 2014 г.*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА,

Представеният Годишен доклад за дейността на Българската академия на науките (БАН), академичните институти и други самостоятелни звена през 2014 г. е структуриран в десет раздела: Увод; Събрание на академиците и член-кореспондентите, БАН - водещ научен център, БАН - национален център на духовността, БАН - експертен потенциал за развитието на България, Изпълнение на Националната

стратегия на развитие на научните изследвания 2020 в звената на БАН, БАН – търсен партньор на международната дейност, финансова дейност, заключение и диаграми.

Българската академия на науките е безспорен научен и културен център на страната, фактор за икономическо и социално развитие, за запазване на националната ни идентичност и формиране на европейския образ на България и активен участник в процеса на изграждане на общество, базирано на знанието.

Годишният доклад отразява усилията на БАН за повишаване на качеството и ефективността на научните изследвания и приноса ѝ в процеса на изграждане на Европейското научноизследователско пространство. Дейността на Академията и нейните звена през 2014 г. премина под знака на 145. годишнина от нейното създаване. За отбелязване на тази годишнина са проведени около 200 събития (научни конференции, изложби, дискусии, семинари и др.) от институтите и звената на Академията, отделенията на Събранието на академиците и член-кореспондентите и регионалните академични центрове (САЧК), чрез които се популяризираха постиженията на учените от БАН и които се проведеха при засилен обществен интерес.

С цел установяване на ефективни връзки между образованието, науката и индустрията през изминалата година е създаден Академичен и индустриален клуб „Добри Желязков – Фабрикаджията“. Учреден е Ученически институт към БАН за популяризиране на изследователската дейност сред учениците, както и за създаване на контакти между младите изследователи и представители на различните институти. Научноизследователските планове на всички звена са окрупнени, актуализирани и съобразени с Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020 (НСРНИ), като по този начин се създават условия за повишаване качеството и ефективността на научните изследвания с цел решаване на важни за страната задачи и предизвикателства.

Годишният доклад отразява съответствията между извършените научноизследователски изследвания и петте приоритетни области, дефинирани в НСРНИ.

Разпределението на държавната субсидия за 2014 г. по приоритетните направления в процентно отношение е, както следва:

-
-
- **Енергия, енергийна ефективност и транспорт. Развитие на зелени и еко-технологии (в т.ч. опазване на въздуха, почвите и водите) – 21%;**

- Здраве и качество на живот, биотехнологии и екологично чисти храни (в т.ч. изследвания в областта на аграрните науки) – 20%;
- Нови материали и технологии (в т.ч. изследвания в областта на химията, физиката и техническите науки) – 29 %;
- Културно историческо наследство (в т.ч. социално и икономическо развитие) – 19%;
- Информационни и комуникационни технологии (в т.ч. изследвания в областта на математиката) – 12%.

Анализът показва, че за поредна година направление „Нови материали и технологии” е водещо при разпределението на държавната субсидия. До голяма степен това се дължи на факта, че в тази научна област се наблюдава тенденция за превръщане на фундаменталните и научно-приложните изследвания в успешни иновации като гаранция за устойчив икономически растеж.

Наблюдава се добро съответствие по отношение на средствата и в направления „Енергия, енергийна ефективност и транспорт. Развитие на зелени и еко - технологии ” и „Здраве и качество на живот, биотехнологии и екологично чисти храни“. Паралелно с това се наблюдава ниска стойност на финансиране в направления „Културно - историческо наследство” и „Информационни и комуникационни технологии ”, което се дължи на спецификата на изпълняваните научноизследователски проекти.

За изпълнение на фундаментални и научно-приложните изследвания през 2014 г. звената на БАН са привлекли допълнително финансиране в размер на 36 782 222 лв. за научни разработки от България, както следва:

- от Фонд “Научни изследвания” - 18,9% (6 956 766 лв.)
- от министерства и ведомства -61,2% (22 492 850 лв.)
- от търговски дружества – 19,4% (7 155 157 лв.)
- от университети – 0,5 % (177 449 лв.)

В сравнение с 2013 г. около три пъти се е увеличило финансирането на научните разработки от български източници, като най-голям дял има финансирането от министерства и ведомства (61%), което е показател за приноса на научния и експертен потенциал на Академията в работата на държавните институции при решаване на важни за страната ни икономически, социални и културни въпроси. Добре застъпена е и практиката за финансиране на науката от бизнеса. Наблюдава се ръст на финансирането (с около 16% в сравнение с 2013 г.) от Фонд „Научни изследвания”, но

все още не е постигнато желаното съотношение между програмно и институционално финансиране на научни изследвания на национално ниво.

През 2014 г. броят на спечелилите проекти в конкурсите на ФНИ за първи етап е 65, което е 57% от всички спечелили проекти.

По научни направления се разпределят, както следва:

- Енергия, енергийна ефективност и транспорт. Развитие на зелени и еко-технологии (в т.ч. опазване на въздуха, почвите и водите) – 12 проекта;
- Здраве и качество на живот, биотехнологии и екологично чисти храни (в т.ч. изследвания в областта на аграрните науки) – 13 проекта
- Нови материали и технологии (в т.ч. изследвания в областта на химията, физиката и техническите науки) – 17 проекта;
- Културно историческо наследство (в т.ч. социално и икономическо развитие) – 13 проекта;
- Информационни и комуникационни технологии (в т.ч. изследвания в областта на математиката) – 10 проекта.

За международното научно сътрудничество е получено допълнително финансиране в размер на 13 220 987 лв. за участие в програмите на ЕС за научни изследвания и технологично развитие, програмата НАТО, от ЮНЕСКО, УНИЦЕФ, асоциации, академии, фондации и търговски дружества, като най-високо е процентното съотношение на допълнителното финансиране (в порядък на 58%) по програми на ЕС.

За периода са сключени 5 нови договора по Седма рамкова програма, като резултатите от цялостното участие на БАН са 201 бр. сключени договори. Научните колективи на Академията са се присъединили към 27 нови акции по програма КОСТ.

По отношение на новата европейска рамкова програма за наука и иновации ХОРИЗОНТ 2020 трябва да се отбележи, че по обявените конкурси са подадени 53 предложения. Одобрените за финансиране предложения са 9 предвид факта, че до края на 2014 г. не са приключили оценъчните процедури по всички конкурси. Привлечените средства са в размер на 738 254 евро. Спечелилите проекти са от научните колективи на следните звена:

- Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика – 2 проекта;
- Института по молекулярна биология – 1 проект;
- Националният институт по геофизика, геодезия и география – 1 проект;
- Института за изследване на обществата и знанието – 2 проекта;
- Института за космически изследвания и технологии – 1 проект;

- Единния център за иновации – 1 проект;
- БАН – администрация – 1 проект.

Като резултат от научната дейност през отчетния период са публикувани 9 960 бр. научни статии, монографии и помагаля. Показател за значимостта на постигнатите резултати от научните изследвания са публикациите в реферирани и индексирани научни издания в световната система за реферирание и индексирание. За 2014 г. те са 3 941 бр., или 40% от всички публикации, което показва, че този индикатор е сравнително устойчив през последните четири години и е доказателство за значимото място, което заемат учените от БАН в европейското и световното научноизследователско пространство. Разпределението на публикациите в реферирани и индексирани издания по научни направления в проценти е както следва:

- Информационни и комуникационни науки и технологии – 18,3%
- Енергийни ресурси и енергийна ефективност – 9,1%
- Нанонауки, материали и технологии – 23,8%
- Биомедицина и качество на живот – 11,3%
- Биоразнообразие, биоресурси и екология – 12%
- Климатични промени, рискове и природни ресурси – 6,5%
- Астрономия, космически изследвания и технологии – 3,8%
- Културно-историческо наследство и национална идентичност – 9,7%
- Човек и общество – 5,3%
- Общонаучни помощни звена – 0,2%

И тук водеща роля имат публикациите в направление „Нанонауки, материали и технологии“, което още веднъж потвърждава ключовото значение на този приоритет за изграждане на икономика и общество, базирано на знанието. През 2014 г. научните публикации с адрес БАН са цитирани 37 000 пъти. В доклада не става ясно какъв източник е използван по отношение на брой публикации в реферирани научни издания и прилаганата методика на анализа.

През 2014 г. звената на БАН са подали 44 бр. заявки за издаване на патенти, 14 бр. са издадени патенти и 26 бр. признатите полезни модели. Поддържаните изобретения са 171 бр. За по-пълно представяне на дейността на БАН в това отношение

би било добре докладът да съдържа информацията има ли подадени заявки за патенти в чуждестранни ведомства и съответно издадени международни патенти.

По отношение на човешкия потенциал общият брой на зетите учени в Академията през 2014 г., разпределени по академични длъжности, е 2 830, като най-голям е броят на доцентите – 35,9% от общия брой. По отношение на възрастовия профил най-голям е броят на учените между 56-60 г. – 17,1%, от всички учени, а най-малък - на учените до 26 г. и между 26-30 г. – съответно 0,3% и 3%, като тази негативна тенденция се запазва и от предходните години. Защитилите докторати през периода са 137.

С оглед на по-цялостно представяне на потенциала на БАН в доклада трябва да се съдържа информация за разпределението на учените по академични длъжности и научни степени по съответните научни направления, както и да се представят по-подробно обучението в докторантура и брой на зачислените през 2014 г. докторанти по видове научни направления и съотношението спрямо другите учени, брой на привлечени български учени от чужбина, брой създадени научни мрежи, както и визия за развитието на научния потенциал.

Институтите и звената на БАН са активни участници в научните инфраструктури от приетата с РМС № 569 от 31 юли 2014 г. актуализирана Национална пътна карта за научна инфраструктура. 19 института са участници в консорциумите за изпълнение на пътната карта, като 5 от тях са научни координатори.

През 2014 г. са продължили дейността си създадената през миналата година мрежа от Регионални академични центрове, като към нея са се присъединили и партньори от други балкански страни. Продължава тенденцията за тяхното разширяване с представители на образователни институции, бизнеса и местната власт, сформирани са скипи от учени и представители на бизнеса, които работят по конкретни договори. Тази инициатива на БАН е изключително полезна от гледна точка на укрепване на връзката наука - бизнес и създаване на предпоставки за социално-икономически ползи от съвместната работа с местните институции и по-голяма видимост на БАН за международната академична общност.

В доклада подробно е представена и дейността на Събранието на академиците и член-кореспондентите (САЧК), чиито членове активно участват в научноизследователската и научно-приложната дейност на БАН и университетите, в обучаването на студенти и докторанти, изготвят експертни оценки и др. Изброени са

техните публикации, участията им в проекти и конференции, международни организации, програмни и организационни комитети, културни мероприятия – концерти и изложби. За постигане на изключителни постижения през 2014 г. на членовете на САЧК са връчени редица национални и международни отличия и награди.

Като национален център на духовността през отчетния период БАН е развил и активна обществена дейност. Проведени са множество събития – кръгли маси, конференции, тематични дискусии, пресконференции, интервюта, изложби и др., посветени на значими национални и международни събития.

На базата на представения Годишен доклад за 2014 г. могат да се направят следните изводи:

1. Годишният доклад съдържа подробна информация за най-важните фундаментални и научно-приложни постижения по научни направления на всички звена на Академията, като следва да се отбележи, че в структурата на БАН работят институти, които със своята национална и международна дейност през 2014 г. са отчели значителни приходи на финансови средства и трансфери и са постигнали завидна самостоятелност в управлението на своите ресурси.
2. Повече от половината от спечелените проекти на програмно-конкурсен принцип както на национално, така и на международно ниво се изпълняват от учени от БАН.
3. Наблюдава се повишаване на ефективността от дейностите на БАН при решаване на важни задачи, свързани с икономическото и социалното развитие на страната, за запазване на националната идентичност и за развитие и утвърждаване на българската наука на световно ниво.
4. По отношение на съдържанието се в доклада статистическа информация – публикации в реферирани и индексирани издания и патенти, следва да се посочат източниците на информация с оглед осигуряване на прозрачност, проверяемост и сравнимост на данните.
5. Добре би било в доклада да се представи информация за участието на младите учени в научноизследователските и приложни проекти, като в тази връзка е подходящо да се предложи и визия за развитието на академичния състав.

6. В изпълнение на чл. 7, ал. 3, т. 2 от Закона за насърчаване на научните изследвания е необходимо да се представи програма за следващата година на научните звена, включваща целите, мерките, финансовите инструменти и средства в съответствие с Националната стратегия за научни изследвания и Иновационната стратегия за интелигентна специализация.

Предвид гореизложеното Министерството на образованието и науката дава положителна оценка на Годишния доклад за дейността на БАН за 2014 г. Трябва да отбележим, че в условията на динамично променяща се среда на реформи, учените и изследователите от Академията извършват активна научна дейност за поддържане на висока компетентност, качество и конкурентоспособност на науката в България. При подготовката на годишния доклад за 2015 г. бихме препоръчали да бъде направен подробен анализ на резултатите по отношение на поставените цели и да бъде дефинирана визията за следващия период, което би дало по-добра възможност за проследяване на тенденцията, резултатността и приноса на Академията в общата национална стратегия за развитие.

ПРОФ. ТОДОС ТАЩЕВ
Министър на образованието и науката

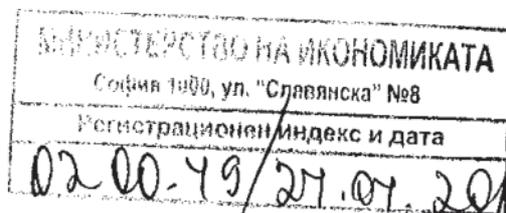
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № КН-503-11-2
27.04.2015 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на икономиката

ДО

Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Ваш № КН-553-09-50/09.04.2015г.

Относно: Годишен доклад за дейността на БАН за 2014г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Във връзка с разглеждането в Народното събрание на Годишния доклад за дейността на Българската академия на науките за 2014г. бих искал да Ви информирам за следното:

Докладът отразява високото ниво на научните изследвания, провеждани от институтите на БАН и увеличаване дела на звената, финансирани на проектен принцип. Тематиката и приоритетите са в унисон с приоритетите на Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Р България 2014-2020г. и Плана за действие към нея по тематичните области за интелигентна специализация: Мехатроника и чисти технологии, Информатика и ИКТ, Биотехнологии и др.

Участието на институтите на БАН в Програмите COST и „Хоризонт 2020“ създава предпоставки за разширяване на международните партньорства и участието на български учени в международни научни и иновационни проекти. Единният център за иновации към БАН изпълнява успешно функциите си на координиращо звено за провеждане на активна политика в сферата на иновациите, патентната дейност и проектна компетентност. Участието на академичните звена и изследователи от БАН в консултантско-информационната мрежа Enterprise Europe

Network подпомага технологичния трансфер и промотирането на научни разработки сред бизнеса.

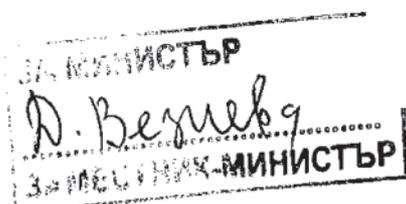
Министерство на икономиката оценява високо постигнатите резултати в научноизследователската и иновационна дейност на Българската академия на науките през 2014г. и ще работи и през настоящия програмен период 2014-2020г. за насърчаване на връзките „наука-бизнес“ със звената на академията в рамките на разработената от нас Иновационна стратегия за интелигентна специализация и Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020г.

С уважение,

БОЖИДАР ЛУКАР

Министър

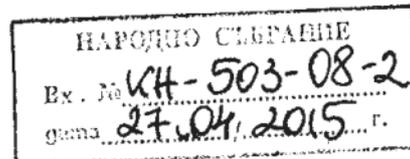

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № 02-00-53/27.04..... 2015 г.

ДО
Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
КЪМ ЧЕТИРДЕСЕТ И ТРЕТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № КН-553-09-50/09.04.2015 г.
На наш № 02-00-53/14.04.2015 г.

Относно: *Годишен доклад за дейността на Българската академия на науките за 2014 г.*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА,

Във връзка с постъпило в Министерство на околната среда и водите (МОСВ) Ваше писмо с вх. № 02-00-53/14.04.2015 г., с искане за становище по Годишен доклад за дейността на Българската академия на науките (БАН) за 2014 г. № 505-00-3, по повод предстоящото му разглеждане в Народното събрание, изразяваме следното становище:

След преглед на публикувания на интернет страницата на Комисията по образованието и науката Годишен доклад за дейността на Българската академия на науките за 2014 г., - съгласуваме последния със следните коментари и препоръки:

I. По отношение на данните, изложените в раздел 3 и 5 от Годишния доклад за дейността на Българската академия на науките за 2014 г.

Прилагането на правото на Европейския съюз в областта на водите изисква задълбочени научни познания и опит, както и решаването на редица интердисциплинарни въпроси свързани с оценката, ползването и опазването на водите, разработването на методики за изпълнение на специфични научни изследвания и оценки.

Във връзка с изпълнение на задълженията на Република България в тази област и на основание чл. 135, ал. 2-4 от Закона за водите (която разпоредбата е в сила от 2010 г.), научните институти при БАН следва да адаптират ръководствата от Общата стратегия за прилагане на правото на Европейския съюз, съобразно природните и икономически условия в България. В тази връзка, отношение към тези въпроси считаме, че имат: Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания, Националният институт по метеорология и хидрология (НИМХ), Института по океанология, Геологическият институт на БАН, Института по органична химия, Института по обща и неорганична химия, Института по икономически изследвания и др.

Практиката показва, че научно - методическото обезпечаване на прилагането на европейското законодателство по водите не може да бъде осигурено чрез възлагане на обществени поръчки.

Министерството на околната среда и водите многократно е поставяло въпроса за научното и методическо обезпечаване на дейностите по водите пред Министерството на образованието и науката, пред ръководството на БАН и пред ръководствата на посочените институти, но видно от представения Годишен отчет тези институти през 2014 г. не са работили в посочените области, поради което прилагането на законодателството по водите за втория цикъл на разработване на Планове за управление на речните басейни ще бъде на твърде ниско ниво или част от изискванията няма да бъдат изпълнени.

Редица приложни дейности, свързани с мониторинг и оценка на количеството на водите се изпълнява от НИМХ на БАН на базата на предвиденото в Закона за водите целево финансиране по двустранно споразумение с МОСВ. Тези дейности са подчертани в отчета на НИМХ в раздел 5 „Общонационални и оперативни дейности, обслужващи държавата“.

Законът за водите предвижда целево финансиране за Института по океанология за извършване на мониторинг на екологичното и химичното състояние на морските води. В отчетите на Института по океанология обаче (в раздели 3 и 5 от настоящия Годишен доклад), дейностите, изпълнявани с целево финансиране по аналогично двустранно споразумение с МОСВ и плановата дейност на института са трудно разграничими. В раздел 5 от Годишния доклад не са посочени изпълнените дейности по отношение на химичното състояние на крайбрежните морски води, където са налице нерешени проблеми и които проблеми възпрепятстват подписването на Споразумение с МОСВ за 2015 г. и изпълнението на изискванията на законодателството.

Считаме за уместно да отбележим, че и двата института – НИМХ и Института по океанология не изпълняват изисквания за публичност на информацията и не публикуват данните от изпълнявания от тях мониторинг на интернет страниците си, каквото е изискването на чл. 171, ал. 4 от Закона за водите, така че последните да могат да бъдат ползвани от обществеността.

II. Препоръките на МОСВ към Годишния доклад за дейността на Българската академия на науките за 2014 г. са в него да бъдат посочени източници за ползване на данните от многообразните научни и рутинни изследвания, извършени от БАН, като се осигури лесен достъп до тях.

Считаме, че при изготвяне на бъдещи годишни доклади за дейността на БАН би било полезно последните да съдържат обобщена информация за: останалия научен и технически персонал – освен Събранието на член кореспондентите и академиците – и неговия принос; връзката между изпълнението на научните планове с други стратегии и програми на национално и международно ниво, приложими за страната. В годишните доклади може да бъде отделено специално място на предизвикателствата и успешните подходи за тяхното решаване. Като приложения към докладите могат да бъдат представени данни за научните звена, източниците на информация, включително техните интернет страници с публикувани отчети, представени проекти и др.

ИВЕЛИНА ВАСИЛЕВА

Министър на околната среда и водите

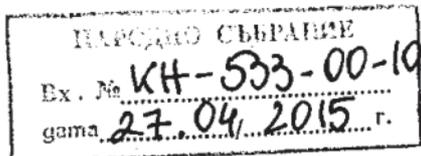

**ФЕДЕРАЦИЯ НА НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИТЕ СЪЮЗИ
В БЪЛГАРИЯ**

**1000 София, ул. "Г.С.Раковски" № 108
п.к.431; тел.: 987-72-30; факс: 987-93-60; E-mail: info@fnts.bg**

Изх. № ⁵⁴ / 23.04.2015 г.

**ДО
МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА КОМИСИЯ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА
ЧЕТИРЕДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

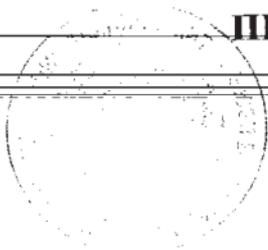
Относно: Годишен Доклад за дейността на Българска академия на науките за 2014 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА,

В отговор на Ваше писмо изх. № КН-553-09-50/09.04.2015 г., приложено Ви изпращам Становище на Федерацията на научно-техническите съюзи за Годишния доклад за дейността на Българска академия на науките за 2014 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ФНТС:

ПРОФ. Д.Т.Н. ИНЖ. ИВАН ЯЧЕВ

СТАНОВИЩЕ

на Федерацията на научно-техническите съюзи в България

Относно: Годишен Доклад за дейността на Българска академия на науките за 2014 г.

Годишният Доклад за дейността на Българска академия на науките за 2014 г. (наричан по нататък в текста: ГД БАН 2014) е с обем 90 стр. и представя обзор на следните аспекти от дейността на БАН за 2014 г.:

1. Най важните резултати от изследователската дейност по научни и научно-приложни направления, а именно:

- Информационни и комуникационни науки и технологии
- Енергийни ресурси и енергийна ефективност
- Нанонауки, нови материали и технологии
- Биомедицина и качество на живот
- Биоразнообразие, биоресурси и екология
- Климатични промени, рискове и природни ресурси
- Астрономия, космически изследвания и технологии
- Културно-историческо наследство и национална идентичност
- Човек и общество
- Единен център за иновации

2. Дейност на регионалните академични центрове.

3. Общонационалните и оперативни дейности обслужващи Държавата.

3. Изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в България.

4. Международната дейност, в т.ч.:

- Сътрудничество с европейски научни институции
- Сътрудничество с неевропейски научни институции
- Участие в международни програми
- ~~Участие в програми на ЕС за научни изследвания и технологично развитие~~
- Участие в международни научни организации

5. Финансова дейност.

През 2014 г. БАН е съсредоточила усилията си за повишаване качеството и ефективността на научните изследвания в служба на обществото и държавата, и за утвърждаване на Академията като национален научен, духовен център и експертен център.

Изключително полезна през 2014 г. е дейността на регионалните академични центрове, която е насочена към партньорство с университети, фирми и общински структури.

В ГД БАН 2014 специално внимание е посветено на един важен аспект, а именно разработването на нови материали и технологии в служба на обществото. Докладвани са значителни инициативи и резултати от проведени приложно-научни изследвания:

- Изработени са уникални апаратури за електроовлакняване (electrospinning) – авангардна нанотехнология, позволяваща получаването на ново поколение наноматериали .
- Създаден е Национален център по биомедицинска фотоника, съвместно с УМБАЛ „Царица Йоанна-ИСУЛ“, МУ-София, СБАЛ по Онкология и други индустриални партньори се разработват нови методи и апарати за оптична спектрална диагностика на лазерна терапия на заболявания в областта на онкологията, дерматологията и др. заболявания.
- Разработени са технологии за козметични и фармацевтични продукти касаещи устойчиво използване на морски минерални ресурси.
- Разработени са лазерни методи и технологии за реставрация и консервация на културно наследство.
- Разработени са имунорегични препарати срещу трихинелоза на база хемоцианин изолиран от градински охлюви.
- Разработени са оригинални щамове млечно-кисели бактерии с пробиотичен ефект.
- С въвеждането на молекулярно-генетични методи е проследено възникването на лекарствена резистентност в щамове на туберкулоза.

По наше мнение цитираните приложно-научни изследвания са достатъчно информативни за да бъдат анализирани в качеството си на „добра практика“ от съвместни експертни работни групи с цел адаптирането и въвеждането на нови инструменти за

подкрепа на приложно-научните изследвания и иновациите от Националния иновационен фонд, Фонд научни изследвания и Оперативните програми. Разумно е да се препоръча едно про-активно поведение от страна на Министерство на образованието и науката и

Министерство на икономиката и Министерство на енергетиката. Непознаването в достатъчна степен на обекта към който са насочени държавните политики за стимулиране, са една от причините страната да е на последно място по иновационните си показатели в Европейския съюз.

В ГД БАН 2014 се анализира цялостното участие на Академията в Седма рамкова програма на ЕС (2007-2013 г.). Сключени са договори за изпълнението на 186 проекта с договорено финансиране 38 млн. Евро. Изграден е значителен капацитет в няколко приоритетни направления на Седма рамкова програма на ЕС: информационни и комуникационни технологии, околна среда, сигурност, здраве, енергия и енергийни ресурси. Наред с възможностите които се откриват през новия програмен период с програма Хоризонт 2020 на ЕС, редно е да се посочи, че процесите на интеграция в областта на научните и технологичните изследвания в ЕС са далеч по напред и са обект на програми и инструменти в които Р. България и в частност БАН не заемат полагащото им се място. Така например, Европейският институт за иновации и технологии (European Institute of Innovation and Technology - EIT) е първата инициатива на ЕС която напълно интегрира трите страни на „триъгълника на знанието“ (висше образование, научни изследвания и бизнеса), чрез така наречените Общества на знанието и иновациите - Knowledge and Innovation Communities (KICs). Управлението на EIT се намира в гр. Будапеща, но има разпределена структура – изследователските му звена са в различни страни членки на ЕС. Създаден е с решение от 2008 г. (Regulation (EC) No 294/2008) и работи от 2010 г. Той е призван да засили и укрепи способността на Европа успешно да въвежда иновации. Това по същество означава ЕС да е способен бързо до се адаптира към динамиката на развитието, като бъде една стъпка пред другите, предлагайки адекватни решения на възникващите социални проблеми и разработвайки продукти които съответстват на изискванията и желанията на потребителите. Европа се изправя пред значително предизвикателство в областта на иновациите - въпреки превъзходната научна и изследователска инфраструктура, въпреки динамичните компании и творчески талант, добрите идеи прекалено рядко се превръщат в нови продукти и услуги. Европа се нуждае от истинска промяна в отношението си към иновационната и предприемаческа култура. От тази нова форма на интеграция, бизнеса получава възможност да комерсиализира най-новите и подходящи научни резултати. Очаква се по този начин Европа да получи ново и силно преимущество в научното, технологично и икономическо съревнование. Европейските научни организации ще се възползват от допълнителен финансов ресурс, нови партньорства, и нови научни перспективи в интердисциплинарни области, които са от огромно социално и икономическо значение.

Очевидно е, че БАН като част от Националната иновационна система, трябва да участва в интеграционните процеси на ЕС в областта на научните и технологичните изследвания като подава ясни и разбираеми сигнали към другите „играчи“, в лицето на бизнеса и държавата.

Това е в интерес на цялото общество.

В заключение ФНТС предлага Годишният доклад на БАН за 2014 г. да бъде приет от Комисията по образованието и науката.

Председател на ФНТС:

/прóf. д.т.н. Иван Ячев/